

“İnsanların hayatına, faaliyetine egemen olan kuvvet, yaratma ve icat yeteneğidir.”

MERSİN TEKNOLOJİ TRANSFER OFİSİ BÜLTENİ

MART 2026 / SAYI 7

ÜNİVERSİTEMİZİN GURUR GÜNÜ

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın katılımıyla Mersin Üniversitesinde gerçekleştirilen törende; Denizcilik Fakültesi, Diş Hastanesi ve Güneş Enerjisi Santralleri hizmete açılırken, Eczacılık Fakültesi'nin yeni binasının temeli atıldı. Yılmaz, kazandırılan her eserin üniversitenin akademik ve araştırma kapasitesini daha ileriye taşıyacağını söyledi.

Öğrencilere sunulan uygun fiyatlı yemek hizmetlerinden yüksek teknoloji sağlık cihazlarına kadar her alanda üniversitenin şehirle bütünleşen bir bilim yuvası olduğunu söyleyen Mersin Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erol Yaşar, üniversiteyi uluslararası alanda lider bir "Araştırma Üniversitesi" yapma kararlılığında olduklarını ifade etti.

4

PROF. DR. BÜYÜKAŞAR'DAN
TÜBİTAK 1001 PROJESİ

17

TÜRKİYE'DE İLK
BALINANIN SESSİZLİĞİ
BİLİME DÖNÜŞÜYOR

31

DR. SELEK'LE
AR-GE PROJE PAZARI,
YAPAY ZEKÂ VE
TAVSİYELERİ ÜZERİNE

19

İMTİYAZ SAHİBİ
Mersin Üniversitesi

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Prof. Dr. Ahmet Hakan Öztürk

EDİTÖR
Doç. Dr. Erhan Arslan

YAYIN DANIŞMANI
Prof. Dr. M. Tahir Alp (Mersin TTO
Akademik Birim Sorumlusu)
Abdi Kurt (Mersin TTO Koordinatörü)

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Öğr. Gör. Ayla Yunusoğlu

SAYFA TASARIMI
F. Ahmet Eroğlu

ADRES
Mersin TTO (Mersin Teknoloji
Transfer Ofisi) Mersin Üniversitesi İleri
Teknoloji Araştırma ve Uygulama
Merkezi (MEİTAM)
Çiftlikköy Kampüsü / 33110 /
Yenişehir - Mersin

TELEFON
0324 361 00 01 - 32255 (dahili)
0324 361 00 01 - 14948 (dahili)

*Mersin Üniversitesi Basın ve Halkla İlişkiler
Şube Müdürlüğü'ne İçeriklerimize
Yaptıkları Katkılarından Dolayı
Teşekkür Ederiz.*

*Teknoloji Transfer Ofisi Koordinatörlüğü,
Mersin Üniversitesi Bünyesinde Faaliyet
Göstermektedir.*

 @mersintto

 Mersin Teknoloji Transfer Ofisi

 Mersin Teknoloji Transfer Ofisi

 Mersin Teknoloji Transfer Ofisi

İÇİNDEKİLER

4 **ÜNİVERSİTEMİZİN
GURUR GÜNÜ**

12 **DR. ÇOBANER'DEN
TÜBİTAK 3501 PROJESİ**

16 **"HER CERRAH KENDİ GELİŞTİRDİĞİ
MALZEMİYİ KULLANMA ŞANSINA
SAHİP OLMAK İSTER"**

19 **PROF. DR. BÜYÜKAFŞAR'DAN
TÜBİTAK 1001 PROJESİ**

21 **DR. SELEK'LE AR-GE PROJE PAZARI,
YAPAY ZEKÂ VE
TAVSİYELERİ ÜZERİNE**

27 **"MİKROPLASTİK KİRLİLİĞİNİN
ÖNÜNE GEÇMEYİ HEDEFLİYORUZ"**

29 **YERLİ VE YENİLİKÇİ
TÜBİTAK 1005 PROJESİ**

31 **BÜTÇE OKURYAZARLIĞI
REHBERİ ULUSLARARASI
ARENADA**

33 **BALINANIN SESSİZLİĞİ
BİLİME DÖNÜŞÜYOR**

38 **ÜNİVERSİTEMİZDEN
KARADENİZ ALABALIĞI İÇİN
TÜBİTAK 1001 PROJESİ**

41 **60+ TAZELENME ÜNİVERSİTESİ
ÖĞRENCİLERİ
EĞİTİM-ÖĞRETİME BAŞLADI**

BÜTÇE OKURYAZARLIĞI REHBERİ ULUSLARARASI ARENADA

Mersin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF) Maliye Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Cihan Yüksel'in araştırmacı olarak yer aldığı "Z Kuşağının Bütçe Farkındalık ve Okuryazarlık Düzeyinin Güçlendirilmesi: Üniversiteler Arası Bir Yaklaşım (Z-VABB Projesi)" başlıklı araştırma projesi kapsamında hazırlanan "Budget Literacy for Citizens" başlıklı kitabı yayımlandı. Z kuşağındaki üniversite öğrencilerinin bütçe konusunda farkındalığı artırılması amaçlanan proje, TÜBİTAK 3005-Sosyal ve Beşeri Bilimlerde Yenilikçi Çözümler Araştırma Projeleri Destek Programı" kapsamında kabul görmüştü.

Doç. Dr. Cihan Yüksel, TÜBİTAK projesi kapsamında "Bütçe Okuryazarlığı Rehberi" isimli çalışmanın Türkçe olarak hazırlanarak, başta proje web sayfası olmak üzere çeşitli internet mecralarında açık erişimle kamuoyuna sunulduğunu söyledi. Başka bazı teorik ve pratik bilgilerin de eklenmesiyle aynı çalışmanın genişletilerek, İngilizce versiyonunun uluslararası bir yayınevi olan Sakarya University Culture Press tarafından "Budget Literacy for Citizens: Principles, Rights, and Practices in Tür-

kiye's Public Finance" başlığıyla yayımlandığını belirten Doç. Dr. Yüksel "Böylece TÜBİTAK projemizin akademik çıktı hedefleri sağlanmakla beraber toplumsal katkı hedefleri de gerçekleştirilmiştir." dedi.

Proje kapsamında "Türkiye'de ilk defa açık erişim Bütçe Okuryazarlığı Rehberi" hazırlanacaktı.

Bu kitap bunun bir sonucu olarak mı hazırlandı?

Evet. TÜBİTAK destekli "Z Kuşağının Bütçe Farkındalığı ve Okuryazarlığının Güçlendirilmesi: Üniversitelerarası Bir Yaklaşım (Z-VABB)" isimli proje kapsamında dört üniversitede (Mersin Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Çanakkale On Sekiz Mart Üni-

versitesi ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi) 4172 öğrenciye ulaşılmış ve bu öğrencilere bütçe bilinci vermek amacıyla seminer sunumları yapılmıştır. Bu seminerlerin öncesi ve sonrasında yapılan testlerin istatistikî sonuçları iyileşme yönünde oldukça farklılaşmıştır. Bu da göstermektedir ki, devlet bütçesi konusunda kısa bir bilgilendirme toplantısı bile vatandaşların bütçe bilinç skorlarını olumlu etkilemektedir ve vatandaşların bütçe bilinçlerini artıracak bir bütçe okuryazarlığı rehberinin her zaman internetten ulaşılabilir olması önem kazanmaktadır. Bu nedenle TÜBİTAK projemiz kapsamında "Bütçe Okuryazarlığı Rehberi" isimli çalışma Türkçe olarak hazırlanmış ve başta proje web sayfamız olmak üzere çeşitli internet mecralarında açık erişimle kamuoyuna sunulmuştur.

(https://zvabbprojesi.sakarya.edu.tr/sites/zvabbprojesi.sakarya.edu.tr/file/Butce_Okuryazarligi_Rehberi2.pdf).

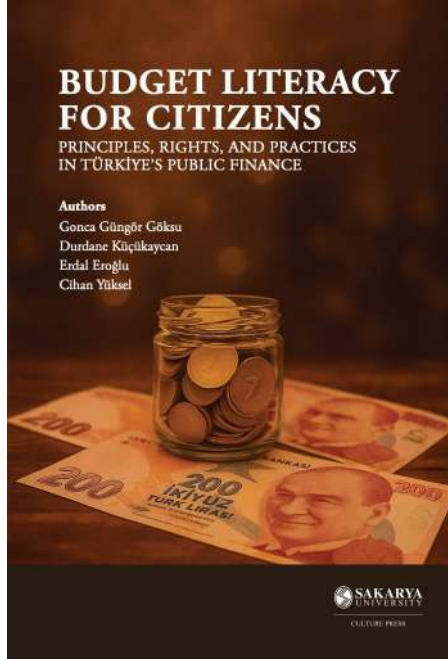
Bunun yanı sıra, başka bazı teorik ve pratik bilgilerin de eklenmesiyle aynı çalışmanın genişletilmiş ve İngilizce versiyonu uluslararası bir yayınevi olan Sakarya University Culture Press tarafından "Budget Literacy for Citizens:

Principles, Rights, and Practices in Türkiye's Public Finance" başlığıyla yayımlanmıştır (<https://sayinlari.sakarya.edu.tr/en/ebook/budget-literacy-for-citizens-principles-rights-and-practices-in-turkiye%E2%80%99s-public-finance-206/>). Böylece TÜBİTAK projemizin akademik çıktı hedefleri sağlanmakla beraber toplumsal katkı hedefleri de gerçekleştirilmiştir.

Bu kitabın önemi nedir? İçindekiler hakkında kısaca bilgi verir misiniz?

Vatandaşların devlet bütçesi konularındaki katılımı açısından bütçe farkındalığına sahip olmaları gerekir. Bütçe farkındalığı ise vatandaşların devlet bütçesinin kendi paraları olduğu, bir başka ifadeyle ortak cüzdanları olduğu bilincine sahip olmaları demektir. Bu nedenle vatandaşların, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda belirtilen hesap verilebilirlik çerçevesinde kamu kurumlarının performansını incelemesi ve ödedikleri vergilerin nereye harcandığını takip edebilmesi, bütçe farkındalığı açısından önemlidir. İşte bu bütçe farkındalığını hayata geçirebilmek için vatandaşların bütçe okuryazarlığına sahip olması gerekir. Bütçe okuryazarlığı, vatandaşların devlet bütçesiyle ilgili bilgi ve belgeleri incelediğinde temel düzeyde de olsa bu belgeleri anlayabilecek yeteneğe sahip olması demektir.

Bütçe okuryazarlığına sahip insanlar, devlet kurumlarının stratejik planlarını, performans programlarını ve faaliyet raporlarını incelediğinde daha bilinçli bir algı düzeyine sahip olurlar. Bütçe okuryazarlığına sahip in-

sanlar, devlet bütçesi tablolarına ve verilerine baktığında ne üzerinden ne kadar vergi ödediklerini ve kendi ortak paraları olan bu bütçe kaynaklarının nerelere harcandığını, yani kendilerine hangi hizmetler olarak geri döndüğünü anlayabilecek yeteneğe sahip olurlar. Bütçe okuryazarlığına sahip insanlar, devlet malının kendi ortak malları olduğunun bilincinde olur ve bu kamusallık bilinciyle kamu kaynaklarının israf edilmesinin ve devlet malına zarar verilmesinin önüne geçerler. Bu nedenle, her vatandaşın bütçe okuryazarlığına sahip olması büyük önem taşımaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının temel bütçe okuryazarlığına sahip olmasını hedefleyen bu rehber dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde devlet bütçesiyle ilgili temel kavramlar tanımlanmakta, bütçe hakkı kavramı üzerinde durulmakta, bütçe ilkelerinden bahsedilmekte ve bütçe okuryazarlığının öneminden bahsedilmektedir. İkinci bölüm, Türkiye'de devlet bütçesinin hazırlanması, uygulanması, kapatılması ve denetimi hakkın-

da bilgiler içermektedir. Üçüncü bölümde vatandaşların bütçeleme süreciyle ilgili hakları, bütçe belgelerine nasıl ulaşabileceği ve bütçe uygulama sonuçlarından nasıl haberdar olabileceğiyle ilgili bilgiler verilmektedir. Dördüncü bölümde ise, devlet bütçesinin harcama ve gelir kalemlerinin nasıl okunması gerektiği ve bütçe dengesinden ne anlaşılması gerektiği anlatılarak bütçe okuryazarlığının teknik boyutu edindirilmeye çalışılmaktadır.

Siz hangi bölüme katkı sundunuz?

Elbette bu çalışmanın genelinde dört yazarın da önemli katkıları bulunmaktadır. Çünkü her bir yazarın yazdıkları diğer üç yazar tarafından da kontrol edilmiştir. Ayrıca kitap yayımlanmadan önce yayınevi aracılığıyla devlet bütçesi alanında uzman bilim insanları tarafından hakemlik sürecinden geçirilmiştir.

Daha spesifik açıklamak gerekirse, benim katkımın ağırlıklı olarak bütçe okuryazarlığının temelleri başlıklı dördüncü bölümde bulunduğunu söyleyebiliriz. Bu bölüm, vatandaşların devlet bütçesi tablolarına baktıkları zaman temel düzeyde de olsa ne anlamaları gerektiği ve bunu nasıl yorumlamaları gerektiği konusunda bilgilerin verildiği bir bölümdür. Bu bölüm aracılığıyla, vatandaşların bütçe gelirleri tablolarına bakarak ne üzerinden ne kadar vergi ödediklerini ve bütçe harcamalarına bakarak da bu kaynakların kendilerine hangi kamu hizmetleri veya harcama kalemleri olarak geri döndüğünü anlayabilmeleri amaçlanmaktadır.